
OSMANLI'NIN
UYGULADIĞI YENİLİKLER
7. SINIF SOSYAL BİLGİLER – SB.7.3.2
2. SUNU
ENGİN ÖĞRETMEN

OSMANLI'DA YENİLİK ARAYIŞI

Avrupa'da bilim, ekonomi ve askerlik alanlarında değişimler yaşandı.

Osmanlı Devleti gelişmeleri takip etmeye yöneldi.

Devletin gücünü korumak için yenilik arayışları başladı.

Temel düşünce:
Değişen dünyaya uyum sağlamak için yenilik yapmak gerekiyordu.

LALE DEVRİ BAŞLIYOR

1718 Pasarofça Antlaşması

III. Ahmet

Nevşehirli Damat İbrahim Paşa

III. Ahmet ve Nevşehirli Damat İbrahim Paşa

Avrupa'yı Tanıma Çalışmaları

1718–1730 Lale Devri

Barış ortamında, Osmanlı Devleti'nde kültürel ve sanatsal gelişmeler yaşandı.

Barış döneminde Avrupa'nın bilim, sanat ve günlük yaşamı daha yakından tanımaya çalışıldı.

AVRUPA'YI TANIMA ÇABALARI: YİRMİSEKİZ ÇELEBİ MEHMED

Diplomasi Başlıyor: Lale Devri'nde Avrupa devletlerini daha iyi anlamak için diplomatik ilişkiler ön plana çıktı.

Paris'te Bir Osmanlı: Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi, 1720'de Fransa'ya elçi olarak gönderildi.

Gözlem ve Rapor: Fransa'daki şehir yaşamını, eğitimi, mimariyi ve teknik gelişmeleri inceleyerek gözlemlerini 'Sefaretname' adlı eserinde yazdı.

Sonuç: Bu rapor, Osmanlı yöneticilerinin Avrupa'yı ilk defa bu kadar yakından ve detaylı tanımasını sağladı.

DÜŞÜNELİM VE YORUMLAYALIM:

Bir devletin başka ülkelere elçiler göndererek onların bilimsel, kültürel ve teknik gelişmelerini incelemesi o devlete nasıl katkılar sağlayabilir?

Tarih Dedektifi

OSMANLI'DA MATBAA

1727:
Türkçe kitap basan matbaa kuruldu.

İbrahim Müteferrika ve Sait Efendi

1729:
Vankulu Lügati basıldı.

Matbaa, kitapların daha hızlı ve çok sayıda çoğaltılmasını sağladı.

MATBAA BİLGİNİN YAYILMASINI KOLAYLAŞTIRDI
EL YAZMASI
Kitaplar tek tek yazılıyordu.
Çoğaltılması uzun zaman alıyordu.
MATBAA
Aynı eserin çok sayıda nüshası basılabiliyordu.
Bilginin yayılması kolaylaşıyordu.
Eğer matbaa hiç kurulmamış olsaydı bugün eğitim hayatımız nasıl olurdu?

Örnek Soru

Lale Devri'nde farklı dillerden bilim, tarih ve düşünce alanlarına ait eserler Türkçeye kazandırılmış, kütüphaneler kurulmuş ve matbaanın kullanılmasıyla kitapların çoğaltılması kolaylaşmıştır.Bu gelişmeler birlikte değerlendirildiğinde Osmanlı toplumunda aşağıdaki değişimlerden hangisinin yaşanmasına katkı sağladığı söylenebilir?

A) Bilimsel eserlerin yalnızca askerî yöneticilere sunulması

Bilgiye ulaşmanın kolaylaşması ve kültürel birikimin gelişmesi

C) Farklı alanlardaki bilimsel çalışmaların sınırlandırılması

D) Geleneksel eğitim kurumlarının bütünüyle ortadan kaldırılması

YENİLİKLER GÜNLÜK YAŞAMA DA YANSIDI

1720
Tulumbacı Ocağı kuruldu.

Yangınlarla mücadele için örgütlü çalışma başladı.

Tekfur Sarayı'nda çini üretimi desteklendi.

Yerli üretimin geliştirilmesi amaçlandı.

TEKFUR SARAYI

Lale Devri"nde şehir hizmetleri ve üretim alanlarında da yenilikler yapıldı.

OSMANLI KÜLTÜRÜ AVRUPA'DA İLGİ GÖRDÜ

18. Yüzyılda Osmanlı'da
Çiçek Hastalığına Karşı Erken Dönem Aşılama Uygulaması

18. Yüzyıl Avrupa'sında
Türk Modası ve Kahve Kültürü

Çiçek hastalığına karşı erken aşılama uygulamaları tanındı.

Lady Mary Wortley Montagu uygulamanın Avrupa'da tanınmasına katkı sağladı.

Türk kıyafetleri ve kahve kültürü Avrupa'da ilgi gördü.

! Erken dönem aşılama yöntemi günümüzdeki modern aşılarla aynı değildi.

Yeniliklerin Acı Sonu: Patrona Halil İsyanı (1730)

Nedenler - İsyanın Ayak Sesleri

- Ağır vergiler
- Uzun süren savaşların getirdiği ekonomik kriz
- Saraydaki israf ve lüks yaşamın halkta yarattığı rahatsızlık

Sonuçlar - Dönemin Kapanışı

- Patrona Halil İsyanı patlak verdi.
- III. Ahmed tahttan indirildi.
- Sadrazam Nevşehirli Damat İbrahim Paşa öldürüldü.
- Lale Devri sona erdi.

Önemli Vurgu: İsyan, yeniliklere (matbaaya vb.) değil, lükse ve adaletsizliğeydi.

DÜŞÜNELİM VE YORUMLAYALIM: Bir devlette yenilik hareketlerinin kalıcı ve başarılı olabilmesi için yalnızca yöneticilerin istemesi yeterli midir? Toplumun desteği ve ekonomik durum neden önemlidir?

Tarih Dedektifi

III. SELİM DÖNEMİNDE YENİLİK İHTİYACI

Askerî Yenilgiler

Ekonomik Sıkıntılar

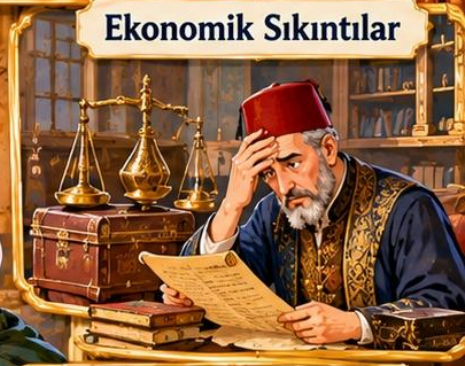

Toprak Kayıpları

Avrupa Ordularındaki Gelişmeler

- Askerî yenilgiler
- Ekonomik sıkıntılar
- Toprak kayıpları
- Avrupa ordularındaki gelişmeler

III. Selim, devletin sorunlarını çözmek için kapsamlı yeniliklere yöneldi.

DEVLETİN SORUNLARI RAPORLARLA İNCELENDİ

Islahat layihaları: Devletin sorunlarını anlatan raporlar.

Sorunlar ve çözüm önerileri incelendi.

Yeniliklerin planlanmasına çalışıldı.

Reformların başarılı olabilmesi için önce sorunların belirlenmesi gerekiyordu.

NİZAM-I CEDİT: YENİ ORDU

Avrupa tarzında eğitim

Yeni silahlar

Düzenli askerî talim

Disiplinli ordu oluşturma hedefi

Nizam-ı Cedit, Osmanlı ordusunu yenileme girişimiydi.

YENİLİKLER İÇİN AYRI BİR HAZİNE

İrad-ı Cedit Hazinesi

Yeni Ordunun İhtiyaçları

1793
İrad-ı Cedit Hazinesi kuruldu.

YENİ ORDU
Yeni ordunun giderlerini karşılamak amacıyla kaynak ayrıldı.

ASKERÎ İHTİYAÇLAR
Silah, eğitim ve askerî malzemeler için gelir sağlandı.

Yeniliklerin uygulanabilmesi için ekonomik kaynak gerekiyordu.

Örnek Soru

III. Selim döneminde Osmanlı ordusunu güçlendirmek amacıyla Nizam-ı Cedit ordusu kurulmuştur. Yeni ordunun giderlerini karşılamak için İrad-ı Cedit adıyla ayrı bir hazine oluşturulmuştur. Bir tarihçi bu iki uygulamayı birlikte inceleyerek askerî yeniliklerin yalnızca yeni bir ordu kurmakla sınırlı olmadığını, bu ordunun ihtiyaçlarının da karşılanması gerektiğini belirtmiştir.Bu değerlendirmeye göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

A) Askerî yeniliklerin sürdürülebilmesi için ekonomik kaynakların da düzenlenmesi amaçlanmıştır.

B) Osmanlı Devleti askerî yeniliklerden vazgeçerek yalnızca kültürel çalışmalara yönelmiştir.

C) Yeni ordunun kurulmasıyla devletin bütün ekonomik sorunları ortadan kalkmıştır.

D) İrad-ı Cedit hazinesi, Avrupa devletlerinin Osmanlı maliyesini yönetmesi amacıyla kurulmuştur.

ASKERÎ TEKNİK EĞİTİM GELİŞTİ

1795
Mühendishane-i Berrî-i Hümâyun açıldı.

MÜHENDİS YETİŞTİRME
Kara ordusu için mühendisler yetiştirildi.

TEKNİK BİLGİ
Haritacılık, geometri ve askerî teknik eğitim önem kazandı.

Mühendishane, Osmanlı ordusunun teknik gücünü artırdı.

1807: NİZAM-I CEDİT DÖNEMİ SONA ERDİ

YENİLİKLERE TEPKİ

Yeniliklere karşı çıkan gruplar vardı.

EKONOMİK GÜÇLÜKLER

Yeniliklerin maliyeti uygulamayı zorlaştırdı.

1807

Kabakçı Mustafa İsyanı gerçekleşti.

SİYASİ SONUÇ

III. Selim tahttan indirildi.

Yenilikler, toplumsal ve siyasi dirençle karşılaşabiliyordu.

II. MAHMUD DÖNEMİ: YENİLİKLER YAYGINLAŞTI

Yenilikler askerî alanın dışına çıkarak devlet ve toplum yaşamına yayıldı.

1808: SENED-İ İTTİFAK

DEVLET VE AYANLAR

Devlet ile ayanlar arasında anlaşma yapıldı.

YAZILI ANLAŞMA

Padişahın yetkilerinin yazılı belgeyle sınırlandırılması yönünde önemli bir adım oldu.

ALEMDAR MUSTAFA PAŞA

“Sened-i İttifak sürecinde etkili oldu.”

AYANLARIN YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Ayanlar devletin otoritesini tanımayı kabul etti.

DEVLETİN KABULÜ

Devlet, ayanların varlığını kabul etti.

Sened-i İttifak **anayasa değildi** ve tam anlamıyla uygulanamadı.

Devlet yönetiminde yazılı anlaşma ve karşılıklı yükümlülük düşüncesi önem kazandı.

DEVLET YÖNETİMİ YENİDEN DÜZENLENDİ

GELENEKSEL DİVAN TEŞKİLATI

Devlet işleri farklı alanlarda uzmanlaşmış kurumlara ayrıldı.

NEZARETLER VE YENİ DEVLET DAİRELERİ

HARİCİYE

DÂHİLİYE

MALİYE

MEMURLUK SİSTEMİNDE YENİLİKLER

DİVAN TEŞKİLATINDA DEĞİŞİKLİK

Divan teşkilatında değişiklik yapıldı.

NEZARETLER

Nezaretler oluşturuldu.

YENİ DEVLET KURUMLARI

Hariciye, Dâhiliye ve Maliye gibi kurumlar gelişti.

MEMURLUK SİSTEMİ

Memurların görev, rütbe ve maaşları düzenlendi.

Devlet işleri farklı alanlarda uzmanlaşmış kurumlar aracılığıyla yürütülmeye başladı.

DEVLETİN ASKER VE GELİR KAYNAKLARI DÜZENLENDİ

TİMAR DÜZENİNDE DEĞİŞİM

Uzun süredir işlevini yitiren tımar sistemi 1831'de kaldırıldı. İlgililer maaşa bağlandı.

ERKEK NÜFUS SAYIMI

1830–1831 yıllarında yalnız erkek nüfus kayıt altına alındı.

SAYIMIN AMACI

Askerlik ve vergi yükümlülüklerinin belirlenmesi amaçlandı.

DEVLET, ASKERÎ VE MALİ KAYNAKLARINI DAHA DÜZENLİ BELİRLEMEK İÇİN YENİ ADIMLAR ATTI.

1826: YENİÇERİ OCAĞI KALDIRILDI

1. VAK'A-İ HAYRİYE

Yeniçeri Ocağı 1826'da kaldırıldı.

2. ASKERÎ YAPIDA DEĞİŞİM

Yeniliklere karşı çıkan askerî yapı ortadan kaldırıldı.

3. YENİ DÖNEM

Askerî teşkilatta yeni bir dönem başladı.

Askerî yeniliklerin önündeki önemli engellerden biri ortadan kaldırıldı.

YENİ BİR OSMANLI ORDUSU KURULDU

Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından sonra Osmanlı Devleti yeni bir ordu kurarak askerî alanda yenilik yapmayı sürdürdü.

ASÂKİR-İ MANSÛRE-İ MUHAMMEDİYYE

İSTANBUL ASKERÎ TALİMGAHI

DİSİPLİN
TALİM
VATAN
NİZAM
GÜÇLÜ DEVLET

İYİ TALİM
GÜÇLÜ ORDU
DAHA GÜÇLÜ OSMANLI

1. Yeni askerî teşkilat

Subaylar, askerleri birlikler hâlinde düzenledi.

2. Düzenli talim

Askerler aynı komut doğrultusunda eğitim yaptı.

3. Disiplin ve eğitim

Subaylar, askerlere tüfek kullanımı ve askerî düzen konusunda rehberlik etti.

1826:
Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyye kuruldu.

Yeni teşkilat:
Osmanlı ordusunda yeni bir askerî yapı oluşturuldu.

Düzenli eğitim:
Talim ve disipline önem verildi.

NİZAM
DİSİPLİN
İLERLEME

NİZAM
İLERLEME

Güçlü ordu, güçlü devlet.

EĞİTİMLİ İNSAN YETİŞTİRMEYE ÖNEM VERİLDİ

Devletin ihtiyaç duyduğu doktor, subay ve memurların yetiştirilmesi için yeni okullar açıldı.

1827 – TIPHÂNE-İ ÂMİRE

Hekim ve cerrah yetiştirmek amacıyla tıp eğitimi verildi.

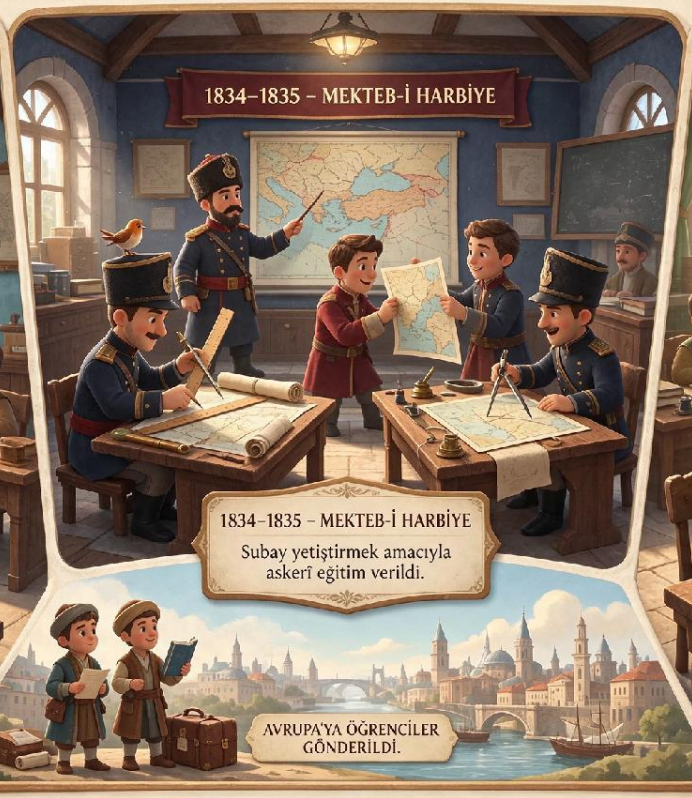

1834–1835 – MEKTEB-İ HARBİYE

Subay yetiştirmek amacıyla askerî eğitim verildi.

1838 – MEKTEB-İ ADLİYYE

Devlet hizmetinde görev alacak memurların yetiştirilmesi amaçlandı.

Devletin ihtiyaç duyduğu doktor, subay ve memurların yetiştirilmesi için yeni eğitim kurumları açıldı.

HABERLEŞME VE BİLGİYE ÖNEM VERİLDİ

Osmanlı Devleti, yabancı dilleri öğrenmeye ve bilgiyi daha geniş kitlelere ulaştırmaya önem verdi.

- 1821: Tercüme Odası kuruldu.
- 1831: Takvim-i Vekayi yayımlandı.
- İlk resmî gazete: Takvim-i Vekayi.
- Yabancı diller: Diplomatik yazışmalar ve çeviri çalışmaları önem kazandı.

Bilgiye ulaşmak, yabancı dilleri öğrenmek ve haberleşmek Osmanlı Devleti'nin yönetiminde daha önemli hâle geldi.

OSMANLI YENİLİKLERİNDE DEĞİŞİM VE SÜREKLİLİK (1718 - 1839)

Özet: Lale Devri'nde başlayan kültürel merak, III. Selim ile planlı bir askeri reforma dönüştü; II. Mahmud ile devletin tüm kurumlarını kapsayan bir devrime ulaştı. Bu 120 yıllık çaba, yaklaşan Tanzimat Dönemi için sağlam bir zemin hazırladı.

1718: Lale Devri'nin başlangıcı (Kültürel uyanış).

1727: Matbaanın kurulması için izin (Bilgi yayılımı).

1789: III. Selim'in tahta çıkışı (Nizâm-ı Cedid hareketi).

1793/95: İlk daimi elçilik (Londra) ve Mühendishane.

1826: Vaka-i Hayriye (Kurumsal dönüşümün önünün açılması).

1831/34: Takvim-i Vekayi ve Mekteb-i Harbiye (Eğitim ve iletişim).

DÜŞÜNELİM VE YORUMLAYALIM

Lale Devri'nden II. Mahmud dönemine kadar yapılan yenilikleri düşündüğünde Osmanlı Devleti'nin hangi alanlarda değişime daha fazla ihtiyaç duyduğunu söyleyebilirsin? Görüşünü örneklerle açıkla.

Tarih Dedektifi

TANZİMAT DÖNEMİ'NİN BAŞLAMASI

Osmanlı Devleti'nde hukuk, yönetim ve toplum yaşamında yeni düzenlemeler dönemi başladı.

Devlet yönetiminde güvenlik, hukuk ve düzen ilkeleri güçlendirilmeye çalışıldı.

POSTA: MEKTUP VE BELGELER
1840 – POSTA TEŞKİLATI GELİŞTİRİLDİ
1840
Posta teşkilatı geliştirildi.
TELGRAF: HIZLI HABERLEŞME
1855 – TELGRAF KULLANILMAYA BAŞLANDI
1855
Telgraf kullanilmaya başlandi.
VAPUR: DENİZ YOLUYLA ULAŞIM
1851 – ŞİRKET-İ HAYRİYE KURULDU
1851
Şirket-i Hayriye kuruldu.
Haberleşme ve ulaşımın gelişmesi devlet yönetimini ve günlük yaşamı kolaylaştırdı.

Örnek Soru

Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda gerçekleştirilen yeniliklerden bazıları şunlardır:

-Posta Nezareti kurularak haberleşme hizmetleri düzenlenmiştir.

-Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye adıyla yeni bir ordu oluşturulmuştur.

-Darülfünun açılarak yükseköğretim alanında yenilik yapılmıştır.

Bu gelişmelere göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki alanlardan hangisinde yenilik yaptığı söylenemez?

A)Haberleşme

B) Askerî

C) Eğitim

D) Tarım

İZMİR–AYDIN DEMİRYOLU

1856
İzmir-Aydın demiryolunun yapımına izin verildi.

1866
Hat hizmete açıldı.

TARIM
Tarım ürünlerinin taşınması kolaylaştı.

TİCARET
Ticaret ve ulaşım gelişti.

YENİ EĞİTİM KURUMLARI AÇILDI

Eğitim kurumları çeşitlendi ve
farklı alanlarda eğitim imkânları gelişti.

BASIN VE EĞİTİM GELİŞİYOR

Basın ve eğitim, toplumdaki bilgi paylaşımını güçlendirdi.

OSMANLI'DA FABRİKA ÜRETİMİNE YÖNELİŞ

Osmanlı Devleti, Avrupa'daki sanayileşmeye karşı fabrikalar kurarak üretimi geliştirmeye çalıştı.

SANAYİLEŞMENİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

SERMAYE YETERSİZLİĞİ

Fabrika kurmak ve makine almak için yeterli mali kaynak bulunamaması.

TEKNOLOJİ EKSİKLİĞİ

Avrupa'daki üretim teknolojisinin gerisinde kalınması.

UZMAN PERSONEL EKSİKLİĞİ

Teknik bilgi ve beceriye sahip çalışanların yetersiz olması.

REKABET GÜÇLÜĞÜ

Avrupa'dan gelen fabrikasyon mallarla rekabet etmekte zorlanılması.

VS

ULAŞIM VE ALTYAPI SORUNLARI

Ham maddelerin ve üretilen malların taşınmasının zorlaşması.

Osmanlı Devleti fabrikalar kurarak sanayileşmeye çalıştı. Ancak çeşitli **ekonomik**, **teknolojik** ve **altyapı sorunları** bu çalışmaların yaygınlaşmasını zorlaştırdı.

1838: BALTA LİMANI TİCARET ANTLAŞMASI

1838: Balta Limanı Ticaret Antlaşması

1839: Tanzimat Fermanı

İngiltere ile imzalandı.

İngiliz tüccarlarının Osmanlı pazarındaki ticaret imkânları genişledi.

Bazı yerli üreticilerin rekabet gücü zorlandı.

Avrupa'nın makineleşmiş üretimi rekabeti etkiledi.

Ekonomik anlaşmalar, Osmanlı üreticilerinin Avrupa ürünleriyle rekabetini etkiledi.

1856: ISLAHAT FERMANI

Devlet memurluğunda görev alma imkânları genişletildi.

Din ve ibadet özgürlüğüne yönelik güvenceler güçlendirildi.

Eğitim kurumları açılmasına ilişkin düzenlemeler yapıldı.

Mahkemelerde hakların korunmasına yönelik düzenlemeler getirildi.

Islahat Fermanı, gayrimüslimlerin haklarını genişletmeyi amaçladı.

TANZİMAT VE ISLAHAT FERMANLARI

1839 – TANZİMAT FERMANI

- Can, mal ve namus güvenliği
- Vergi ve askerlik düzenlemeleri
- Hukuk ve yönetimde yenilikler

Devletin gücünü koruma

Toplumsal sorunları azaltma

Yönetim düzenini geliştirme

1856 – ISLAHAT FERMANI

- Özellikle gayrimüslimlerin haklarının genişletilmesi
- Din ve ibadet özgürlüğü
- Devlet memurluğu ve eğitim imkânları

İki fermanın amaçları ortak olsa da ele aldıkları konular farklıydı.

1876: I. MEŞRUTİYET DÖNEMİ BAŞLADI

23 Aralık 1876

Kanun-ı Esasi ilan edildi.

Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası kabul edildi.

Anayasal yönetime geçişte önemli adım atıldı.

Osmanlı Devleti'nde yönetimde anayasa ve meclis dönemi başladı.

OSMANLI DEVLETİ'NDE İKİ MECLİS

MECLİS-İ MEBUSAN

HALKIN SEÇTİĞİ TEMSİLCİLER

MECLİS-İ AYAN

PADİŞAHIN ATADIĞI ÜYELER

Meclis 1877'de çalışmalarına başladı.

Halkın temsilciler aracılığıyla yönetime katılması amaçlandı.

1878: MECLİS KAPATILDI

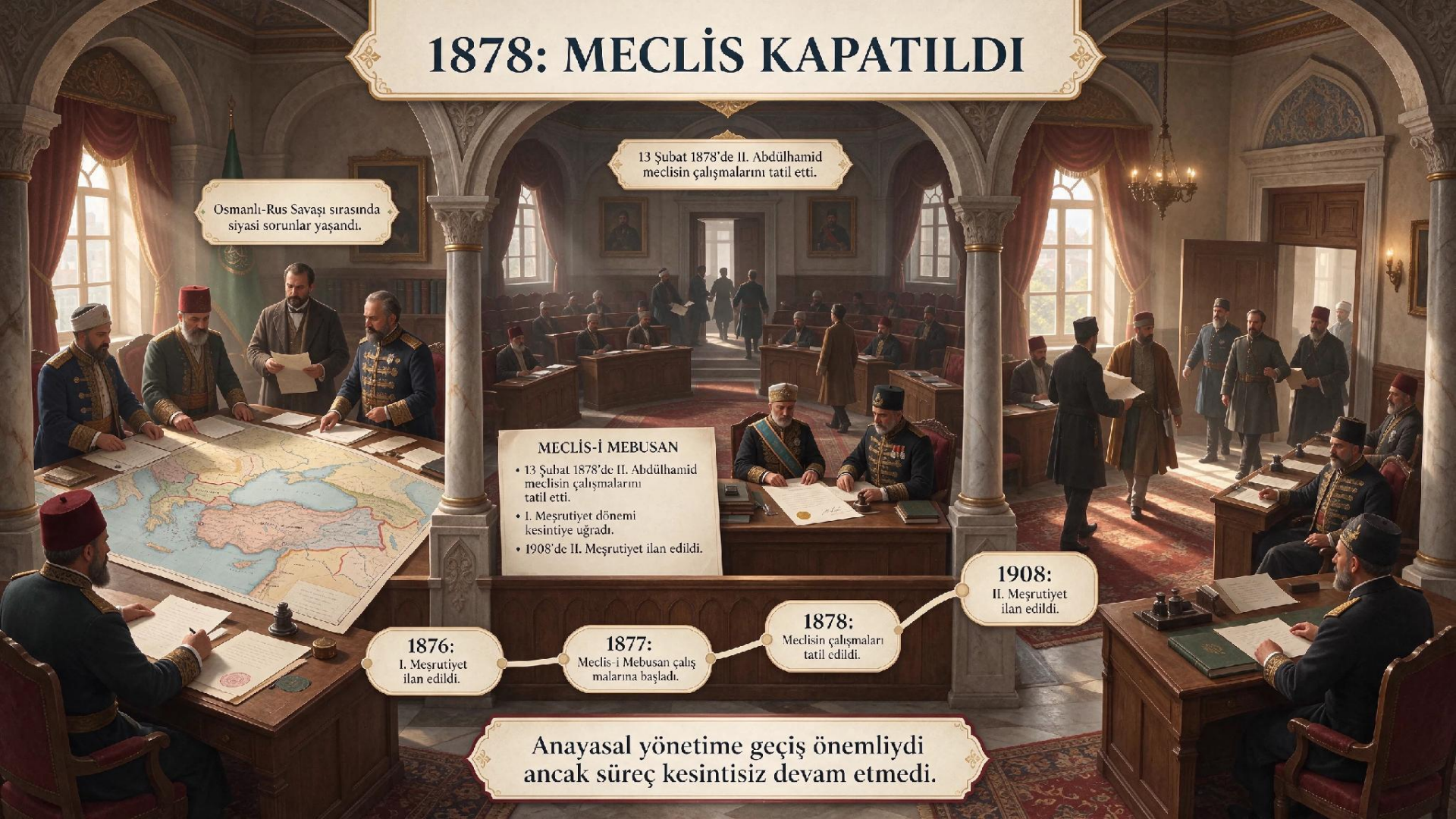

Anayasal yönetime geçiş önemliydi ancak süreç kesintisiz devam etmedi.

OSMANLICILIK DÜŞÜNCESİ

Osmanlıcılık, farklı toplulukları ortak bir siyasi kimlik altında birleştirmeyi amaçladı.

OSMANLI DEVLETİ'NİN YENİLİK ARAYIŞI

1718–1730
LALE DEVRİ

- Matbaanın Osmanlı'da kullanılmaya başlanması
- Avrupa'yı tanımaya yönelik elçilik faaliyetleri

1789–1807
III. SELİM

- Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması
- Askerî alanda yenilik girişimleri

1808–1839
II. MAHMUD

- Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması; Asakir-i Mansure-i Muhammediye'nin kurulması
- Devlet yönetimi ve kurumlarında yenilikler

1839–1876
TANZİMAT DÖNEMİ

- Fermanla hukuk ve yönetim alanında düzenlemeler
- Telgraf ve toplumsal yaşamda yenilikler

1856
TANZİMAT DÖNEMİ İÇİNDE
ISLAHAT FERMANI

- Gayrimüslimlerin haklarını genişletmeye yönelik düzenlemeler
- Toplumsal eşitlik anlayışını güçlendirme çabası

1876
I. MEŞRUTİYET

- Kanun-ı Esasi ilan edildi; ilk anayasa kabul edildi
- Meclisli yönetime geçişte önemli adım

YENİLİKLERİN ORTAK AMAÇLARI

- Askerî gücü artırmak
- Bilim ve tekniği takip etmek
- Yönetimi düzenlemek
- Ekonomiyi geliştirmek
- Toprak bütünlüğünü korumak
- Toplumsal bağlılığı güçlendirmek

KARŞILAŞILAN SORUNLAR

- Yeniliklere karşı çıkan gruplar
- Ekonomik sıkıntılar
- Savaşlar ve toprak kayıpları
- Avrupa'nın artan ekonomik ve askerî gücü
- Yeniliklerin her alanda aynı hızla uygulanamaması

DÜŞÜNELİM

“Bir devletin değişen dünyaya uyum sağlayabilmesi için yalnızca yeni kararlar alması yeterli midir?”

Ekonomik kaynak, eğitimli insan ve toplumsal destek neden önemlidir?

Osmanlı Yenileşme Yolculuğu

Lale Devri'nden II. Meşrutiyet'e Uzanan Tarihî Keşif

1718 — LALE DEVRİ
Avrupa ile diplomatik ve kültürel ilişkiler gelişti, yeniliklere ilgi arttı.

1727 — İBRAHİM MÜTEFERRİKA MATBAASI
Osmanlı'da Müslümanlar tarafından işletilen ilk Türkçe matbaa kuruldu.

1730 — PATRONA HALİL İSYANI
Lale Devri sona erdi.

1808 — SENED-İ İTTİFAK
Ayanlarla yapılan bu belge, padişahın yetkilerini sınırlandırdı.

1826 — VAK'A-İ HAYRİYE
Yeniçeri Ocağı kaldırıldı, Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye kuruldu.

1839 — TANZİMAT FERMANI
Can, mal ve namus güvenliği konusunda güvenceler getirildi.

1856 — ISLAHAT FERMANI
Müslüman ve gayrimüslim tebaanın hakları konusunda eşitlik sağlandı.

1876 — I. MEŞRUTİYET
Kanun-ı Esasi ilan edildi, Osmanlı'nın ilk anayasası kabul edildi.

1908 — II. MEŞRUTİYET
Meclis yeniden açıldı, anayasal yönetime geçildi.

GEÇMİŞTEN GELECEĞE: YENİLENEN OSMANLI

ASKERÎ YENİLİKLER

SOSYAL YENİLİKLER

EKONOMİK YENİLİKLER

KÜLTÜREL YENİLİKLER

Tercüman-ı Ahvâl

Osmanlı Devleti, değişen dünya şartlarına uyum sağlamak için askerî, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda yenilikler yaptı. Ancak bu yeniliklerin tamamında istenilen başarıya ulaşılamadı. Yapılan çalışmalar, Osmanlı'nın modernleşme süreci nde önemli bir yer tuttu.

GEÇMİŞİMİZİ TANIYALIM, GELECEĞİMİZİ BİLİNÇLE KURALIM!

LALE DEVRİ'NİN 7 İZİ

TARİH DEDEKTİFLERİ GÖREVİ

Yedi tarihî gelişmeyi incele.
Her birinin hangi alanda gerçekleştiğini bul.
Doğru seçimlerle görevini tamamla!

GÖREVE BAŞLA →

GÖREV 1 / 7

Hangi alanla ilgilidir?

Gelişmeyi oku ve doğru alanı seç.

İlk Türkçe eser basan matbaanın kurulması

Kitap basımını ve bilginin yayılmasını sağlayan bu yenilik hangi alanla ilgilidir?

- Siyasi
- Eğitim ve kültür
- Sağlık
- Mimari

SEÇİMİNİ YAP • CEVABINA TIKLA

✓ DOĞRU CEVAP

Eğitim ve kültür

Matbaa, Türkçe eserlerin basılmasını ve bilginin daha geniş kitlelere ulaşmasını destekledi.

SONRAKİ GÖREV →

BU KEZ OLMADI!

Bir ipucu daha düşünelim.

İpucu: Matbaa kitapların çoğaltılmasını sağlar; kitaplar bilginin yayılmasına katkıda bulunur.

YENİDEN DENE ↻

İPUCUNU OKU • TEKRAR DENE

GÖREV 2 / 7

Hangi alanla ilgilidir?

Gelişmeyi oku ve doğru alanı seç.

Avrupa başkentlerine geçici elçilik heyetlerinin gönderilmesi

Paris, Londra ve Viyana'ya gönderilen elçilik heyetleri hangi alanda bir adımdır?

- Ekonomik
- Güvenlik
- Siyasi
- Sağlık

SEÇİMİNİ YAP • CEVABINA TIKLA

✓ DOĞRU CEVAP

Siyasi

Geçici elçilikler, Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletleriyle diplomatik ilişkilerini geliştirmeyi amaçladı.

SONRAKİ GÖREV →

BU KEZ OLMADI!

Bir ipucu daha düşünelim.

İpucu: Elçiler devletler arasında resmî ilişkiler kurar ve yürütür.

YENİDEN DENE ↻

İPUCUNU OKU • TEKRAR DENE

GÖREV 3 / 7

Hangi alanla ilgilidir?

Gelişmeyi oku ve doğru alanı seç.

İstanbul'da kumaş ve çini imalathanelerinin açılması

Üretimi ve ticareti geliştirmeyi amaçlayan bu çalışma hangi alandadır?

- Mimari
- Ekonomik
- Eğitim ve kültür
- Siyasi

SEÇİMİNİ YAP • CEVABINA TIKLA

✓ DOĞRU CEVAP

Ekonomik

İmalathaneler, üretimi artırmaya ve ekonomik hayatı canlandırmaya yönelikti.

SONRAKİ GÖREV →

BU KEZ OLMADI!

Bir ipucu daha düşünelim.

İpucu: İmalathane ve fabrika üretim yapar; üretim ekonomik hayatla ilgilidir.

YENİDEN DENE ↻

İPUCUNU OKU • TEKRAR DENE

GÖREV 4 / 7

Hangi alanla ilgilidir?

Gelişmeyi oku ve doğru alanı seç.

Sultan III. Ahmed Çeşmesi'nin yapılması

Dönemin sanat ve yapı anlayışını yansıtan çeşme hangi alana girer?

- Sağlık
- Güvenlik
- Mimari
- Ekonomik

SEÇİMİNİ YAP • CEVABINA TIKLA

✓ DOĞRU CEVAP

Mimari

Sultan III. Ahmed Çeşmesi, dönemin mimari eserlerinden biridir.

SONRAKİ GÖREV →

BU KEZ OLMADI!

Bir ipucu daha düşünelim.

İpucu: Çeşme, bir yapı ve sanat eseridir.

YENİDEN DENE ↻

İPUCUNU OKU • TEKRAR DENE

GÖREV 5 / 7

Hangi alanla ilgilidir?

Gelişmeyi oku ve doğru alanı seç.

İtfaiye teşkilatının kurulması

Yangınlarla mücadele etmek için kurulan teşkilat hangi alanda değerlendirilir?

- Güvenlik
- Siyasi
- Mimari
- Eğitim ve kültür

SEÇİMİNİ YAP • CEVABINA TIKLA

✓ DOĞRU CEVAP

Güvenlik

İtfaiye teşkilatı, yangınlara müdahale ederek şehir güvenliğini sağlamaya yönelikti.

SONRAKİ GÖREV →

BU KEZ OLMADI!

Bir ipucu daha düşünelim.

İpucu: İtfaiye yangınlara müdahale eder ve can-mal güvenliğini korur.

YENİDEN DENE ↻

İPUCUNU OKU • TEKRAR DENE

GÖREV 6 / 7

Hangi alanla ilgilidir?

Gelişmeyi oku ve doğru alanı seç.

İlk kez çiçek aşısının uygulanması

Hastalıkları önlemeye yönelik bu uygulama hangi alana aittir?

- Ekonomik
- Sağlık
- Güvenlik
- Mimari

SEÇİMİNİ YAP • CEVABINA TIKLA

✓ DOĞRU CEVAP

Sağlık

Çiçek aşısı, hastalıklardan korunmaya yönelik sağlık alanındaki bir uygulamaydı.

SONRAKİ GÖREV →

BU KEZ OLMADI!

Bir ipucu daha düşünelim.

İpucu: Aşılar hastalıklardan korunmak için uygulanır.

YENİDEN DENE ↻

İPUCUNU OKU • TEKRAR DENE

GÖREV 7 / 7

Hangi alanla ilgilidir?

Gelişmeyi oku ve doğru alanı seç.

Yalova'da ilk kâğıt fabrikasının açılması

Kâğıt üretimine yönelik fabrika hangi alanda yapılan bir yeniliktir?

- Siyasi
- Eğitim ve kültür
- Ekonomik
- Sağlık

SEÇİMİNİ YAP • CEVABINA TIKLA

✓ DOĞRU CEVAP

Ekonomik

İmalathaneler, üretimi artırmaya ve ekonomik hayatı canlandırmaya yönelikti.

FİNALİ GÖR →

BU KEZ OLMADI!

Bir ipucu daha düşünelim.

İpucu: İmalathane ve fabrika üretim yapar; üretim ekonomik hayatla ilgilidir.

YENİDEN DENE ↻

İPUCUNU OKU • TEKRAR DENE

OSMANLI'DA YENİLİKLER VE DEĞİŞİM

7. Sınıf Sosyal Bilgiler • Etkinlik Oyunu • Bir etkinlik seç!

DOĞRU / YANLIŞ

EŞLEŞTİRME

BOŞLUK DOLDURMA

OLAY SIRALAMA

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Lale Devri, III. Ahmet Dönemi'nde yaşanan yenilik ve eğlence dönemidir.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi, 1720'de İngiltere'ye elçi olarak gönderildi.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

İbrahim Müteferrika ve Sait Efendi'nin girişimleriyle 1727'de matbaa kuruldu.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Nizam-ı Cedit Ordusu, II. Mahmud Dönemi'nde kuruldu.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Yeniçeri Ocağı, II. Mahmud Dönemi'nde 1826'da kaldırıldı.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Tanzimat Fermanı 1856'da ilan edildi.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Meşrutiyet, padişahın yetkilerinin anayasa ve meclisle sınırlandırıldığı yönetim biçimidir.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Islahat Fermanı, özellikle Müslüman vatandaşların haklarını genişletmeyi amaçladı.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Osmanlıcılık, bütün vatandaşları ortak bir Osmanlı kimliği etrafında birleştirmeyi amaçlayan düşüncedir.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Kanun-ı Esasi'nin ilanıyla millî egemenlik tam anlamıyla gerçekleşti.

DOĞRU

YANLIŞ

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Sefaretname

Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi'nin Fransa'daki gözlemlerini anlattığı eser

Padişah ile ayanlar arasında yapılan belge

Modern tıp eğitimi verilen okul

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Tulumbacı Ocağı

Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması olayı

Yangınları söndürmek amacıyla kurulan itfaiye teşkilatı

İstanbul'da düzenli vapur ulaşımını sağlayan şirket

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

İrad-ı Cedit

İlk resmî Osmanlı gazetesi

İlk Osmanlı anayasası

Yeni ordunun giderleri için kurulan ayrı hazine

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Sened-i İttifak

Padişah ile ayanlar arasında yapılan belge

Modern tıp eğitimi verilen okul

Din ve millet ayrımı yapmadan ortak Osmanlı kimliği etrafında birleştirme düşüncesi

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Vak'a-i Hayriye

İstanbul'da düzenli vapur ulaşımını sağlayan şirket

Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması olayı

Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi'nin Fransa'daki gözlemlerini anlattığı eser

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Takvim-i Vekayi

İlk Osmanlı anayasası

Yangınları söndürmek amacıyla kurulan itfaiye teşkilatı

İlk resmî Osmanlı gazetesi

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Mekteb-i Tıbbiye

Modern tıp eğitimi verilen okul

Din ve millet ayrımı yapmadan ortak Osmanlı kimliği etrafında birleştirme düşüncesi

Yeni ordunun giderleri için kurulan ayrı hazine

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Şirket-i Hayriye

Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi'nin Fransa'daki gözlemlerini anlattığı eser

İstanbul'da düzenli vapur ulaşımını sağlayan şirket

Padişah ile ayanlar arasında yapılan belge

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Kanun-ı Esasi

Yangınları söndürmek amacıyla kurulan itfaiye teşkilatı

Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması olayı

İlk Osmanlı anayasası

MENÜ

EŞLEŞTİRME: Doğru karşılığı bul

Osmanlıcılık

Din ve millet ayrımı yapmadan ortak Osmanlı kimliği etrafında birleştirme düşüncesi

Yeni ordunun giderleri için kurulan ayrı hazine

İlk resmî Osmanlı gazetesi

MENÜ

BOŞLUK DOLDURMA

1730'da _____ İsyanı çıktı ve III. Ahmet tahttan indirildi.

Kabakçı Mustafa

Yeniçeri

Patrona Halil

MENÜ

BOŞLUK DOLDURMA

III. Selim, Avrupa tarzında eğitim alan _____ Ordusu'nu kurdu.

Nizam-ı Cedit

Yeniçeri

Tulumbacı

MENÜ

BOŞLUK DOLDURMA

Yusuf Agâh Efendi, _____'da açılan ilk sürekli elçiliğe görevlendirildi.

Paris

Londra

Viyana

MENÜ

BOŞLUK DOLDURMA

II. Mahmud Dönemi'nde _____ sistemi kaldırıldı.

ayan

imtiyaz

tımar

MENÜ

BOŞLUK DOLDURMA

Mekteb-i Harbiye, _____ yetiştirmek amacıyla açıldı.

modern subay

memur

doktor

MENÜ

BOŞLUK DOLDURMA

Tanzimat Fermanı, 3 Kasım 1839'da _____ Parkı'nda ilan edildi.

Yıldız

Gülhane

Emirgan

MENÜ

BOŞLUK DOLDURMA

1862'de _____ gazetesi yayımlanmaya başladı.

Takvim-i Vekayi

Tercüman-ı Ahval

Tasvir-i Efkâr

MENÜ

OLAY SIRALAMA: Eskiden yeniye doğru

A) Islahat Fermanı ilan edildi
B) Balta Limanı Antlaşması imzalandı
C) Kanun-ı Esasi ilan edildi
D) Tanzimat Fermanı ilan edildi

B – A – D – C

B – D – A – C

B – D – C – A

MENÜ

TEBRİKLER!

Tüm etkinlikleri tamamladın.

ANA MENÜ